

Toptancı Hallerindekilere Bazı Çiftçiler Tarafından Yapılan Teslimlerde Banka Kanalıyla Ödeme Zorunluluğu Kaldırıldı

Bilindiği üzere; Maliye Bakanlığı'nın 320, 323 ve 324 ve 332 nolu VUK Genel Tebliğleri ile mükelleflerin ticari işlemleri ile nihai tüketicilerden mal ve hizmet bedeli olarak yapacakları belli tutarı aşan **tahsilat** ve **ödemelerinin, banka, özel finans kurumları** veya **Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü** aracılığıyla yapılması zorunluluğu getirilmişti.

31.12.2015 tarihli Dünya Gazetesinde yayımlanan yazımızda açıklandığı üzere, **459 Seri Nolu VUK Genel Tebliği** ile anılan zorunluluk yeniden düzenlenmiş ve bu zorunluluğa ilişkin 8 bin liralık limit **01.01.2016 tarihinden itibaren 7 bin liraya indirilmişti**. Anılan Genel Tebliğ düzenlemesine göre, **01.01.2016 tarihinden itibaren;**

- Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar,
- Kazancı basit usulde tespit edilenler,
- Defter tutmak zorunda olan çiftçiler,
- Serbest meslek erbabı

ve

- Vergiden muaf esnafın

kendi aralarında yapacakları ticari işlemler ile bu kişilerin **diğer kişilerle** yapacakları **7 bin** lirayı aşan "her türlü" **tahsilat** ve **ödemelerinin** Tebliğde tanımlanan "**aracı finansal kurumlar**" aracılığıyla yapılması ve bu kurumlarca düzenlenen dekont, hesap bildirim cetvelleri, alındı vb. belgeler ile **tevsiki zorunludur**.

Anılan Tebliğde "**aracı finansal kurumlar**"ın;

- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununda tanımlanan **bankayı**,
- 29/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında yetkilendirilmiş **ödeme kuruluşlarını** ve
- 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanununa göre kurulan **Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketini**,

ifade ettiği açıklanmıştır. Keza, anılan Tebliğde;

- **Ödeme:** Nakit ve her an kullanıma hazır banka varlığından oluşan ödeme mevcudundaki azalış,
- **Tahsilat:** Nakit ve her an kullanıma hazır banka varlığından oluşan ödeme mevcudundaki artış

olarak tanımlanmıştır.

Yukarıda belirtilen kişi ve kurumlar kendi aralarındaki ya da diğer kişilerle aralarındaki örneğin;

- Her türlü mal teslimi veya hizmet ifasına ilişkin tahsilat ve ödemelerin,
- Avans, depozito, pey akçesi gibi suretlerle yapılacak tahsilat ve ödemelerin,
- **İşletmelerin kendi ortakları** ve/veya diğer gerçek ve tüzel kişilerle yaptığı **her türlü tahsilat ve ödemelerin**

belirlenen haddi (7 bin Türk Lirasını) aşması durumunda, aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması ve bu işlemlerin söz konusu kurumlarca düzenlenen belgeler ile tevsik edilmesi zorunludur.

Aynı günde aynı kişi veya kurumlarla yapılan işlemlerin toplam tutarının 7 bin Türk Lirasını aşması durumunda, işlemlerin her biri işlem bazında belirlenen haddin altında kalsa bile,

aştığı işlemden itibaren işleme konu tahsilat ve ödemelerin de aracı finansal kurumlar aracılığıyla yapılması zorunludur.

Keza, tahsilat ve ödemeye konu işlem tutarının 7 bin lirayı aşması halinde, bedelin farklı tarihlerde kısım kısım ödenmesinde işlemin toplam tutarı dikkate alınacak ve her bir tahsilat ve ödeme, tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla gerçekleştirilecektir.

Kapsamda Olmayan Tahsilat ve Ödemeler

a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki **kamu idareleri** ile bunlara ait **döner sermaye işletmelerinin** işlemlerine konu tahsilat ve ödemelerin,

b) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda tanımlanan **sermaye piyasası aracı kurumlarında** yapılan işlemlere konu tahsilat ve ödemelerin,

c) 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 89/14391 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararda tanımlanan yetkili döviz müesseselerinin yapacakları döviz alım satım işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin,

ç) **Tapu sicil müdürlüklerinde** gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,

d) **Noterlerde** gerçekleştirilen işlemler karşılığında yapılan tahsilat ve ödemelerin,

e) 5018 sayılı Kanunda yer alan merkezi yönetim kapsamındaki **kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler** ile **bunların teşkil ettikleri birlikler, kanunla kurulan diğer kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait veya tabi olan veyahut bunlar tarafından kurulan ve işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşlar** veya **bunlara ait veya tabi diğer müesseseler** tarafından yapılan ihale işlemlerine ilişkin yatırılması gereken teminat tutarlarına ilişkin tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

1 Nisan 2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan ve **479 Seri Nolu Vergi Usul Kanununun Tebliği** ile 459 Seri Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin “Kapsamda Olmayan Tahsilat ve Ödemeler” bölümüne ilave yapılmıştır.

Yapılan bu ilave düzenlemeye göre; **gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçiler tarafından**; 11/3/2010 tarihli ve 5957 sayılı Sebze ve Meyveler ile Yeterli Arz ve Talep Derinliği Bulunan Diğer Malların Ticaretinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre kurulmuş olan **toptancı hallerinde faaliyet gösteren** tüccar, üretici, üretici örgütleri ve komisyonculara **1 Nisan 2017 tarihinden itibaren** yapılan

- sebze ve meyve,
- et ve et ürünleri,
- süt ve süt ürünleri,
- su ve su ürünleri,
- bal ve yumurta gibi diğer gıda maddeleri,
- kesme çiçek ve süs bitkileri satışları ile

söz konusu yerler dışında yapılmakla birlikte anılan Kanununun 4 üncü maddesi kapsamında bildirim tabi tutulmuş satışlara ilişkin tahsilat ve ödemelerin de aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

Ceza Uygulaması

Tahsilat ve ödemelerin aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması zorunluluğuna uyulmaması durumunda ilgililere Vergi Usul Kanununun mükerrer 355. Maddesinde yer alan özel usulsüzlük cezaları tatbik edilir. Anılan madde hükmü uyarınca; tahsilat ve ödemelerini banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsik etme

zorunluluğuna uymayan mükelleflerden her birine, her bir işlem için bu maddeye göre uygulanan cezalardan az olmamak üzere işleme konu tutarın **% 5'i nispetinde özel usulsüzlük cezası** kesilir. Ancak, bu fıkra uyarınca bir takvim yılı içinde kesilecek özel usulsüzlük cezasının toplamı **1.100.000 TL**'yi geçemez.